

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: **Ž.**, nar. X., v Z., naposledy bytom v zahraničí: Z. zastúpený Mgr. J., S., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: MU-367-24/PO-Ž/2009 zo dňa 14.8.2009 na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz 60/2009-20 zo dňa 18. novembra 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz 60/2009-20 zo dňa 18. novembra 2009 **p o t v r d z u j e** .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku, potvrdil rozhodnutie č. p.: **MU-367-24/PO-Ž/2009 zo dňa 14.8.2009**, ktorým odporca zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 písm. f/ a ods. 3

zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti nie je dôvodom pre udelenie azylu. Krajský súd konštatoval, že skutočnosti uvádzané navrhovateľom v priebehu celého azylového konania nasvedčujú osobným subjektívnym obavám navrhovateľa, ktoré je možné kvalifikovať ako iné dôvody alebo skutočnosti ako sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b zákona o azyle, a potvrdzujú záver odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené zákonné podmienky pre udelenie azylu na území SR.

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že odporca postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že rozhodnutie odporcu ako aj krajského súdu vychádza z nesprávneho zisteného skutkového stavu, na základe čoho bola jeho žiadosť o azyl nesprávne posúdená po právnej stránke.

Uviedol, že krajinu opustil, pretože sa obával o svoj život. Všetky jeho problémy začali v roku 2006, kedy sa zoznámil s N.. Jej rodina s ich vzťahom nesúhlasila a potom, čo sa dozvedeli, že je tehotná sa celá situácia ešte viac skomplikovala. Začali sa mu vyhrážať a dokonca ho aj fyzicky napadli. Obáva sa, že v prípade návratu do Gruzínska bude jeho život ohrozený.

Podľa navrhovateľa odporca sa dostatočne nezaoberal možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle, keďže v prípade návratu do krajiny pôvodu môže byť jeho život v ohrození.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporca nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia

rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. marca 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (účinného od 1.12.2008, ďalej len zákon o azyle) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená (ods. 3).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenej, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu na území slovenskej republiky ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ svoju žiadosť zakladal na iných dôvodoch (problémy osobného charakteru) ako dôvodoch uvedených v ustanovení § 8 alebo 10 zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (informácie z Knihy faktov o svete 2009 - Gruzínsko, zo Správy o krajinách, týkajúcich sa praxe v oblasti ľudských práv, vydanéj úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu z 11.3.2009, ako aj z článkov z portálu www.businessinfo.cz z 15.5.2009), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Žalobca nielen že nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci jeho prenasledovanie v krajine pôvodu, ale takéto okolnosti počas výsluchu navrhovateľa (ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 14.7.2009) ani netvrdil.

Navrhovateľ uviedol, že o azyl požiadal, lebo mal priateľku a jej rodičia nesúhlasili, aby spolu chodili, kvôli podobnosti ich priezviska. Napriek tomu, že jej rodičia s tým nesúhlasili, odišli spolu do Kutaisi. Asi po týždni ich našli jej rodičia a dcéru si vzali so sebou. Potom, čo ju rodičia zobrali domov, priateľka zistila, že je tehotná a jej rodičia ho začali hľadať. Chceli mu ublížiť, pretože napriek zákazu s ňou chodil a priviedol ju do druhého stavu. Hľadali ho a keď ho doma nenašli, podpálili mu časť obydlia (v roku 2007). Nechali lopatu v zemi, čo znamená, že si pre seba vykopal hrob. Dovoľal sa o tom od susedy, ktorá povedala, že okolo jeho domu boli nejakí ľudia, ktorí hovorili po svansky. Z toho vie, že to bola jej rodina. Odvtedy ho jej rodina hľadá. Odkedy si rodina odviedla priateľku, nestretol sa s ňou, nevie, či sa dieťa narodilo. Na otázku, prečo odišiel z krajiny až po roku a pol od uvedených udalostí, navrhovateľ odpovedal, že vyčkával, či sa niečo nezmení, veril, že sa im podarí utiecť spolu do zahraničia. Bol dohodnutý s jedným pánom, že ak by sa jeho priateľka objavila na zeleninovom trhu, kde pracoval, tak ju dovedie za ním. On sa skrýval v dedine Zekari a na okolí u lesníkov. Za celé obdobie 1,5 roka sa s priateľkou nestretol.

Na otázku, či polícia vyšetruovala požiar jeho obydlia, odpovedal, že žili skoro v horách, takže polícia ani požiarnici tam nechodia.

Na otázku, aby vysvetlil, prečo v zápisnici o podaní vysvetlenia zo dňa 18.6.2009 uvádzal inú trasu a čas vycestovania z Gruzínska, odpovedal, že pri podaní vysvetlenia vôbec nerozprával, pretože tlmočníkovi v ruskom jazyku nerozumel. Nepodal žiadne takéto vysvetlenie ohľadom jeho cesty na Slovensko, ani žiadnu zápisnicu nepodpisoval. Podpis, ktorý je uvedený na zápisnici, nie je jeho podpisom.

Na otázku ktorá krajina bola jeho cieľovou, odpovedal, že cieľovou krajinou bolo Rakúsko, ale po príchode do Rakúska sa chcel dostať do Poľska, pretože sa tam lepšie dohovoril. Chcel si nájsť bezpečné miesto, kde by mohol žiť a neskôr sa niekde zamestnať.

Na otázku, prečo nepožiadal o medzinárodnú ochranu v Rakúsku, odpovedal, že sa chcel dostať z Rakúska niekde, kde sa ľahšie dorozumie, preto sa rozhodol pre Poľsko.

Na otázku, či sa v krajine pôvodu dostal do styku s políciou, armádou alebo inými zložkami štátu a či bol niekedy nimi prenasledovaný, odpovedal, že nemal s nimi žiadne problémy.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že žalovaný riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého žalovaný vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u žalobcu existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má žalovaný len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jeho žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8 alebo § 10 zákona o azyle, (dôvodoch osobného charakteru), takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Za situácie, keď navrhovateľ nielenže netvrdí žiadne dôvody relevantné pre udelenie azylu, keď za dôvod označuje strach pred rodičmi priateľky, ktorí nesúhlasili s ich vzťahom, hoc aj s poukazom na nepriaznivú situáciu v krajine pôvodu, sa preto javí logickým záver odporcu, (ktorý si osvojil aj krajský súd), že skutočnosti uvádzané navrhovateľom v priebehu celého azylového konania nasvedčujú osobným subjektívnym obavám navrhovateľa, ktoré je možné kvalifikovať ako iné dôvody alebo skutočnosti ako sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b zákona o azyle, a potvrdzujú správnosť a zákonnosť rozhodnutia odporcu, ktorý žiadosť navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenú zamietol.

V danom prípade bolo podstatné, ako sa s dôvodmi žiadosti navrhovateľa o udelenia azylu vo svojom rozhodnutí vysporiadal správny orgán, ktorému zákon o azyle zveril posudzovanie, či žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ustanovenie § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle explicitne nevymenováva skutočnosti a dôvody, ktoré nie je možné považovať za dôvody ustanovené v § 8, 10, 13a alebo § 13b zákona o azyle. Toto posúdenie patrí do kompetencie odporcu.

Pokiaľ však odporca dôvody žiadosti azylu navrhovateľa analyzoval z pohľadu existencie relevantných dôvodov v zmysle jeho pozitívneho vymedzenia v ustanoveniach § 8 10, 13a/ a 13b/ a dospel k záveru, že tieto nie je možné subsumovať pod uvedené ustanovenia zákona o azyle a z toho vyvodil záver, že žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o azyle inými skutočnosťami, alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b, krajskému súdu nebolo možné vyčítať, že sa s právnou argumentáciou odporcu stotožnil a rozhodnutie odporcu považoval za zákonné.

Navrhovateľ totiž ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by bolo spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, resp. zákonnosť rozhodnutia odporcu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil prečo rozhodnutie odporcu zamietol ako zjavne neopodstatnené. S jeho závermi sa stotožnil krajský súd a na správnosť týchto záverov v podrobnostiach odkazuje aj odvolací súd.

Keďže rozhodnutie odporcu sa netýkalo výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany a navrhovateľ v opravnom prostriedku ani námietky voči takémuto (neexistujúcemu výroku) neuplatnil, odvolací súd poukazuje na to, že krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia

nad rámec prieskumu uvádza, že odporca postupoval správne, keď po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany. Toto pochybenie krajského súdu však nemalo vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

K odvolacej námietke navrhovateľa, že odporca mal zvážiť aj možnosť udelenia azylu z humanitných dôvod, odvolací súd udáva, že sa jedná o nenárokový právny inštitút, a teda v medziach správnej úvahy odporcu je, aké konkrétne dôvody bude za ne považovať. Zákon výslovne neukladá povinnosť správnemu orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľa, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí, najmä za situácie, že navrhovateľ v priebehu administratívneho konania ani netvrdil, že existujú dôvody v tomto ustanovení uvedené.

Pokiaľ teda odporca napriek neexistencii objektívnych dôvodov pre udelenie azylu (v zmysle § 8 zákona o azyle) nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie navrhovateľa o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, a z tohto dôvodu úvahu k takejto okolnosti ani nerozvedol, nepochybil.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu bolo v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak ho potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. marca 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová